

VAS “Latvijas Pasts”

**Pārskats
par 2017.gada 1.janvāri – 31.decembri**

Sabiedrības nosaukums	VAS "Latvijas Pasts"
Sabiedrības juridiskais statuss	Valsts akciju sabiedrība
Reģistrācijas Nr., vieta un datums	40003052790 Rīga, 1992. gada 9. janvāris 2004. gada 1. novembrī pārreģistrēta Uzņēmumu reģistrā
Juridiskā/Pasta adrese	Ziemeļu iela 10 Lidosta "Rīga" Mārupes novads LV-1000, Latvija
Vadītājs	Mārcis Vilcāns
Valdes locekļi un to ieņemamais amats	Mārcis Vilcāns – Valdes priekšsēdētājs (no 22.04.2016.); Kristaps Krūmiņš – Valdes loceklis (no 22.04.2016.); Anda Ozola – Valdes locekle (no 01.08.2016.); Agris Timma – Valdes loceklis (no 15.06.2017.); Dairis Kārklīšs – Valdes loceklis (no 01.08.2016. līdz 12.02.2017.).
Pārskata periods	01.01.2017.-31.12.2017.
Ziņas par meitas sabiedrībām	SIA "Mailmaster" Vienotais reģistrācijas Nr. 40003266519 Ziemeļu iela 10, Lidosta "Rīga", Mārupes novads, LV-1044, Līdzdalības daļa kapitālā 100%
Revidenti	SIA "KPMG Baltics"

Darbības veids

VAS "Latvijas Pasts" pamatdarbības veids ir pasta pakalpojumu sniegšana, finanšu starpniecība, mazumtirdzniecība un ar to atbalstu saistītās darbības, kā arī ir vienīgais pasta komersants, kas sniedz universālo pasta pakalpojumu iedzīvotājiem visā Latvijas Republikas teritorijā par vienotu tarifu.

Atbilstoši spēkā esošajām normatīvo aktu prasībām universālā pasta pakalpojuma ietvaros VAS "Latvijas Pasts" ir jānodrošina šādu pasta pakalpojumu pieejamība visā valstī:

- iekšzemes un pārrobežu vēstuļu korespondences sūtījumu (tajā skaitā ierakstītu un apdrošinātu sūtījumu) savākšana, šķirošana, pārvadāšana un piegāde, kuru svars nepārsniedz divus kilogramus;
- iekšzemes un pārrobežu pasta paku (tajā skaitā apdrošinātu) savākšana, šķirošana, pārvadāšana un piegāde, kuru svars nepārsniedz desmit kilogramus;
- pārrobežu pasta paku (tajā skaitā apdrošinātu) piegāde, kuras saņem no citām Eiropas Savienības valstīm un kuru svars nepārsniedz divdesmit kilogramus;
- abonēto preses izdevumu piegāde (līdz 2019.gada 31.decembrim neattiecas universālā pasta pakalpojuma saistības).

Pasta pakalpojumu tirgū tiek sniegti tradicionālie pasta pakalpojumi, eksprespasta pakalpojumi, maksājumu pakalpojumi un abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumi.

Īss Sabiedrības darbības apraksts pārskata periodā

VAS "Latvijas Pasts" 2017.gada operatīvās peļņa bija 1,408 milj. EUR, ieskaitot kompensāciju par abonētās preses piegādi. 2017.gada kopējie ieņēmumi sastādīja 71,4 milj. EUR ir par 10.5 milj. EUR, jeb 17.31% vairāk nekā 2016.gadā. Kopējās izmaksas sastādīja 74.8 milj. EUR. Lielā mērā uzņēmuma darbības rezultātus ir ietekmējušas izmaiņas normatīvo aktu regulējumā attiecībā uz atlikto uzņēmumu ienākuma nodokli. Šī normatīvo aktu regulējuma izmaiņas pasliktināja uzņēmuma kopējos finanšu rādītājus par 783 585 EUR. Šo papildus izmaksu rašanās nebūtu uzskatāma par lielumam, kas raksturo uzņēmuma reālo saimniecisko darbību 2017.gadā.

Lielākais ieņēmumu palielinājums ir universālajam pasta pakalpojumam kopā, maksājumu un starpniecības pakalpojumiem kopā, mazumtirdzniecības pakalpojumiem, neadresētajām reklāmām un kravu pārvadājumiem, savukārt atsevišķās pakalpojumu grupās vērojams ieņēmumu samazinājums: preses pakalpojumiem (*samazinājums ir preses abonēšanas pakalpojumam un preses piegādes pakalpojumam*), eksprespasta pakalpojumiem, pensiju, pabalstu un atlīdzību piegādei, filatēlijas pakalpojumiem un citiem pakalpojumiem.

Būtiski 2017.gadā ir palielinājušies ieņēmumi no tranzīta pakalpojumiem, kas kopumā veido ieņēmumus 11 milj. EUR apmērā.

Lai veicinātu ieņēmumu pieaugumu, VAS "Latvijas Pasts" ir iesācis un turpina darbu pie vairāku esošo pakalpojumu uzlabošanas, kā arī aktīvāk veicina pakalpojumu pārdošanu:

- VAS "Latvijas Pasts", veicot piegādes termiņu analīzi, ir pārskatījis abonēto preses izdevumu piegādes iespējas virknē teritoriālo vienību un no jaunās abonēšanas sezonas nodrošina agrākus piegādes termiņus kopumā 47 pilsētās un apdzīvotās teritorijās, tādējādi uzlabojot Latvijas iedzīvotāju informācijas pieejamību. Līdz šim abonēto preses izdevumu piegāde Rīgā tika nodrošināta darbdiēnās līdz plkst.8 rītā, bet lielākajās reģionu pilsētās – līdz plkst.15. Stājoties spēkā jaunajiem piegādes termiņiem, lielākajās reģionu pilsētās piegādes laiks ir uzlabots par vienu līdz piecām stundām. No 2017.gada 1.janvāra Garkalnē, Ķekavā un Ropažos laikraksti tiek piegādāti jau līdz plkst.10; Baldonē, Salaspilī un Saulkrastos – līdz plkst.11; Aucē, Dobelē, Iecavā, Inčukalnā, Lojā – līdz plkst.12; Aizkrauklē, Balvos, Bauskā, Grobiņā, Inciemā, Liepājā, Limbažos, Mālpilī, Olainē, Raganā, Saldū – līdz plkst.13; Ādažos, Carnikavā, Daugavpilī, Gulbenē, Jelgavā, Jēkabpilī, Kandavā, Krāslavā, Kuldīgā, Lielvārdē, Ludzā, Madonā, Mārupes novadā, Ogrē, Preiļos, Rēzeknē, Siguldā, Skrundā, Talsos,

Tukumā, Ulbrokā, Valkā, Valmierā, Ventspilī, Zilupē – līdz plkst.14. Papildus iepriekš minētajiem preses piegādes laiku uzlabojumiem, kas stājās spēkā no 2017.gada 1.janvāra, 2017.gadā ir veikti preses piegādes laiku uzlabojumi Mārupē un aptuveni 70% Jelgavas pilsētas teritorijas nodrošinot preses piegādi līdz plkst.8.

- 2017.gadā VAS “Latvijas Pasts” ir īstenojis klientu apkalpošanas servisa uzlabojumus. Pašlaik daudzfunkcionālā klientu plūsmas regulēšanas sistēma darbojas jau 67 pasta pakalpojumu sniegšanas vietās (pasta nodaļās), kurās ierīkotas daudzfunkcionālās klientu plūsmas regulēšanas sistēmas In-Out rindu mašīnas: 34 no šīm nodaļām atrodas Rīgā un Pierīgā, bet 33 nodaļas atrodas Latvijas reģionu pilsētās – Aizkrauklē, Alūksnē, Bauskā, Cēsīs, Daugavpilī, Dobelē, Gulbenē, Ikšķilē, Jelgavā, Jēkabpilī, Krāslavā, Kuldīgā, Liepājā, Limbažos, Ludzā, Madonā, Ogrē, Preiļos, Rēzeknē, Saldū, Siguldā, Smiltēnē, Talsos, Tukumā, Valkā, Valmierā un Ventspilī. Pakalpojumu saņemšanai nodaļās ar klientu plūsmas vadības sistēmu iespējams pieteikties arī attālināti, tālrunī izmantojot VAS “Latvijas Pasts” mobilo lietotni.
- Lai uzlabotu servisa līmeni pasta pakalpojumu sniegšanas vietās, VAS “Latvijas Pasts” turpina klientu apmierinātības mērījumus, aicinot klientus izmantot speciālos servisa noteicējus jeb smaidiņu ierīces un novērtēt saņemtā pakalpojuma kvalitāti. Servisa mērīerīces nepārtraukti ir izvietotas desmit pasta pakalpojumu sniegšanas vietās visā Latvijā, un pēc vairākiem mēnešiem tās izlases kārtībā tiek pārvietotas uz citām VAS “Latvijas Pasts” pakalpojumu sniegšanas vietām. Iegūtie rezultāti tiek izmantoti nepieciešamo uzlabojumu apzināšanai konkrētās pasta pakalpojumu sniegšanas vietās. Klientu apmierinātības mērījumi pasta pakalpojumu sniegšanas vietās ir tikai viens no VAS “Latvijas Pasts” īstentā pasākumu kopuma, lai uzlabotu klientu servisu un pakalpojumu ātrumu pasta pakalpojumu sniegšanas vietās.
- VAS “Latvijas Pasts” mobilo terminālu ieviešanas projekta ietvaros ir uzsākta ierīces un aplikācijas izsniegšana pastniekiem un kurjeriem. Lai sekmētu projekta veiksmīgu realizāciju, tad sākotnēji ierīces ikdienā lieto ap 70 lietotāju, kuri sniedz atgriezenisko saiti par nepieciešamajiem uzlabojumiem un izmaiņām programmatūrā. Plānots, ka visu pastnieku un kurjeru apgādāšana ar ierīcēm tiks realizēta 2018.gada pirmajā ceturksnī.
- VAS “Latvijas Pasts” ir uzsācis nodrošināt jaunu risinājumu saviem klientiem sūtījumu atgriešanai (*ERS - Easy Return Service*), kas dod iespēju klientiem, saņemot sūtījumus no lielākajiem interneta veikaliem Nīderlandē, Beļģijā un Spānijā, atgriezt sūtījumus internetveikaliem bez maksas no visām pasta pakalpojumu sniegšanas vietām. Par minētā pakalpojuma turpmāku attīstību tiek veiktas pārrunas ar vairāku Eiropas valstu pasta operatoriem, piemēram, Lielbritānijas un Austrijas.
- VAS “Latvijas Pasts” ir noslēdzis vairākus līgumus par pasta pakalpojumu sniegšanu ar jauniem juridiskajiem klientiem (Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra, VAS “Starptautiskā lidosta “Rīga””, SIA “Rīgas namu pārvaldnieks”, Valsts Ieņēmumu dienests, AS “Dzintars”, SIA “MK Trade” jeb RD Electronics, Idea Group, Kuldīgas novada pašvaldība u.c.).
- Lai paātrinātu vienkāršo pārrobežu sīkpaku piegādi, VAS “Latvijas Pasts” 2017.gadā ir sācis aicinājumus par sūtījuma saņemšanu pasta pakalpojumu sniegšanas vietā sūtīt uz klienta norādīto mobilā tālruņa numuru.
- VAS “Latvijas Pasts” ir ieviesis jaunus pakalpojumus – “Pasta Balodis” un reģistrētu (ierakstītu) sīkpaku saņemšanu abonenta kastītē, kas nodrošina pieejamāku pasta pakalpojumu servisu un sūtījumu ātrākas saņemšanas iespējas.
- VAS “Latvijas Pasts” izsludināja iepirkumu šķirošanas līnijas iegādei, kuru plānots iegādāties 2018.gadā.
- 2017.gadā tik izstrādāts jauns Ekspres pasta zīmols.

VAS “Latvijas Pasts” 2017.gada laikā ir veicis virkni pasākumu, lai optimizētu izmaksas, piemēram:

- atjaunojot autoparku efektīvākai universālā pasta pakalpojuma un eksprespasta sūtījumu piegāžu nodrošināšanai VAS “Latvijas Pasts” ir iegādājies 41 jaunu kravas mikroautobusu kuri ir ergonomiskāki, ar mūsdienīgu vizuālo noformējumu, un ar tiem tiek nomainīti automobiļi, kas sūtījumu piegādei tika ekspluatēti jau kopš 2007.gada. VAS “Latvijas Pasts” ir veicis arī 19 vieglo pasažieru automobiļu nomaiņa pret jauniem modeļiem, uzlabojot gan piegādes ātrumu, gan automobiļu vadītāju darba apstākļus. 2017.gada nogalē tika izsludināts konkurss par 64 jau ilgstoši izmantotu mikroautobusu nomaiņa pret jauniem modeļiem.
- ir ieviesis GPS sistēmas pastnieku privātajam autotransportam tādējādi uzlabojot darbinieku drošību, kā arī nodrošinot degvielas izlietojuma kontroli.
- turpina izsolīt savā saimnieciskajā darbībā neizmantotus vai biznesa mērķiem nevajadzīgus nekustamos īpašumus visā Latvijā.

Iesniegumu par valdes locekļa amata atstāšanu ar 2017.gada 13.februāri VAS “Latvijas Pasts” padomei iesniedzis VAS “Latvijas Pasts” valdes loceklis Dairis Kārklīšs. VAS “Latvijas Pasts” valde turpināja darbu trīs valdes locekļu sastāvā, līdz atklāta konkursa rezultātā, ar 2017.gada 15.jūniju tika ievēlēts jaunais VAS “Latvijas Pasts” valdes loceklis Agris Timma. Valdes locekļa atlase notika saskaņā ar pretendentu atlases un izvērtēšanas konkursa nolikumu, un konkursa ietvaros kandidātus izvērtēja nominācijas komisija, kurā darbojās Latvijas Darba devēju konfederācijas, Pārresoru koordinācijas centra un VAS “Latvijas Pasts” padomes pārstāvji.

Notikumi pēc pārskata perioda pēdējās dienas

No pārskata gada beigām līdz šodienai nav notikuši nekādi svarīgi notikumi, kas varētu būtiski ietekmēt pārskata perioda novērtējumu.

Turpmākā sabiedrības attīstība

VAS “Latvijas Pasts” turpinās darbu pie pakalpojumu struktūras pārskatīšanas un pakalpojumu tarifu aprēķina. Lai VAS “Latvijas Pasts” pilnīgi liberalizētā tirgū būtu konkurētspējīgs pakalpojumu sniegšanai iedzīvotājiem visā Latvijas Republikas teritorijā, tiek turpināts darbs pie uzņēmuma darbības efektivitātes uzlabošanas ieviešot risinājumus efektīvākai resursu pārvaldībai (motivācijas sistēmu izstrāde darbiniekiem, kas orientēta uz rezultativitātes rādītāju sasniegšanu; resursu apjoma atbilstības nodrošināšana atbilstoši darba un sūtījumu apjomam un tā izmaiņām; alternatīvu risinājumu ieviešana efektīvākai piegādes un klientu apkalpošanas tīkla nodrošināšanai).

Pētniecības darbi un attīstības pasākumi

VAS “Latvijas Pasts” turpina darbus pie pārejas uz vienotu grāmatvedības uzskaites sistēmu MS Dynamics AX 4.0., veicot investīcijas kases sistēmu lietojumprogrammas izveidē un uzlabošanā, kā arī VAS “Latvijas Pasts” sniegto e-pakalpojumu attīstībā (manspasts.lv). Tiek veiktas arī investīcijas datortehnikas atjaunošanai, PNS sistēmas modernizācijā, iekārtu iegādei šķirošanas cehā u.c.

Turpinās iepirkumu procedūras kases sistēmu iegādei, ko plānots iegādāties 2018.gadā.

Sabiedrības filiāles un pārstāvniecības, tai skaitā ārvalstīs

VAS “Latvijas Pasts” nav atvērtas filiāles vai pārstāvniecības, tai skaitā ārvalstīs.

Finanšu instrumentu izmantošana

VAS “Latvijas Pasts” ir noteikta kārtība kredītriska vadības nodrošināšanai – sniedzot pasta pakalpojumus ar pēcapmaksu, tiek veikta iepriekšēja klientu izvērtēšana, kā arī preču pārdošana vai pakalpojumu sniegšana ar pēcapmaksu tiek akceptēta, ievērojot noteiktus ierobežojumus.

Sabiedrībā tiek uzlabota kredītpolitika, kas paredz veikt regulāras debitoru kontroles procedūras, tādējādi nodrošinot savlaicīgu problēmu identificēšanu un risināšanu.

VAS “Latvijas Pasts” lielākā daļa starptautisko norēķinu ar starptautiskajām pasta administrācijām notiek SDR, kas valūtas kursa svārstību rezultātā pa mēnešiem var radīt gan ieņēmumus, gan

zaudējumus no valūtas kursa svārstībām un to ietekmēt nav iespējams, bet pēdējo trīs gadu rezultāts liecina, ka gadā kopumā rezultāts no valūtas kursa svārstībām ir bijis pozitīvs.

Pamatojoties uz pašreiz noslēgtiem līgumiem, procentu risks tiek vērtēts kā nebūtisks.

VAS "Latvijas Pasts" vadība savlaicīgi risina sarunas ar kredītiestādēm, lai nodrošinātu pieejamus naudas līdzekļus uzņemto saistību kārtīšanai, kā arī, lai nodrošinātu uzņēmumam izdevīgāku finanšu nosacījumu piemērošanu.